Commissie Fysieke leefomgeving, Financiën en Openbare orde en veiligheid
woensdag 28 oktober 2026

Agendapunt 9.1 | Notitie bij dit agendapunt namens ondernemers Horeca buitengebied:

- De Vlaamsche Spijcker
- Herenboerderij Klein Dongen
- Natuurlijk Tomaat
- Ontmoeten Aan de Donge
- Opener
- Pukkemuk

Geachte leden van de gemeenteraad,

U ontvangt deze notitie namens een aantal horecaondernemers in het buitengebied van Dongen. Ondernemers die investeren in hun bedrijf, werkgelegenheid bieden, bezoekers naar Dongen trekken en een belangrijk onderdeel zijn geworden van de Dongense samenleving.

Met deze notitie willen we niet één specifieke casus onder uw aandacht brengen. Daarvoor zijn de situaties in het buitengebied te verschillend en te complex. Wij verwachten ook niet dat u iedere individuele situatie in de gemeenteraad gaat behandelen. Wat wij u wél willen meegeven, is een ontwikkeling die wij als horecaondernemers breed ervaren. Er wordt veel over ons gesproken, maar te weinig mét ons.
Deze notitie is dan ook niet namens één individuele onderneming, maar namens een groep horecaondernemers in het buitengebied van Dongen. Ons gezamenlijke doel is om aandacht te vragen voor het bredere belang van de horeca in het buitengebied: voor de ondernemers die hier actief zijn én voor de inwoners van Dongen die gebruikmaken van onze voorzieningen.

Vanuit het college wordt regelmatig aangegeven dat er gesprekken plaatsvinden met ondernemers in het buitengebied en dat er wordt gezocht naar oplossingen. Onze ervaring is echter anders. Wij ervaren weinig ruimte voor een daadwerkelijk gesprek over onze toekomstplannen. Gesprekken voelen als eenrichtingsverkeer. Wij mogen aanhoren wat de gemeente van plan is, welke regels gelden en wat volgens de gemeente wel of niet mogelijk is. Maar wanneer wij vervolgens aangeven waarom een bepaalde situatie anders ligt of welke mogelijkheden wij zien, lijkt daar weinig ruimte voor te zijn. Om het nog scherper te maken: wij ervaren zelfs tegenwerking en worden regelmatig geconfronteerd met een gemeente die terugkomt op haar eigen toezeggingen. Dit is simpelweg een schending van het vertrouwensbeginsel en het rechtszekerheidsbeginsel. Is dat nou een betrouwbare gemeente?

De huidige lijn lijkt steeds meer te bestaan uit handhaven waar situaties mogelijk niet binnen de bestaande kaders passen. Hierbij wordt naar ons inzicht ook selectief gehandhaafd. Momenteel is horeca in het buitengebied spreekwoordelijk de klos, terwijl elke partij hier in de raad ook vele andere voorbeelden zal kennen waarbij actief gedoogd wordt.
Maar door deze lijn van handhaven blijft de ruimte om daadwerkelijk te kijken naar legalisatie of een passende oplossing beperkt. Als een locatie fysiek en maatschappelijk inpasbaar is, dan zou hier toch de mogelijkheid voor moeten zijn? Dit leidt bij de horecaondernemers tot grote onzekerheid over de toekomst van hun bedrijf. Handhaving zou wat ons betreft niet de eerste en enige route moeten zijn wanneer een ondernemer mogelijk net niet binnen een bestaand beleidskader past. Natuurlijk zijn er grenzen. Natuurlijk moeten ondernemers zich aan regels houden. Maar wanneer een ondernemer al jarenlang een waardevolle toevoeging voor inwoners en bezoekers biedt, zou de vraag ook moeten zijn: “Hoe kunnen we dit mogelijk maken binnen een goed ruimtelijk kader?”
En niet uitsluitend: “Dit past niet in het bestaande kader, hoe gaan we dit tegenhouden?”

Wij begrijpen dat de Gemeente primair inzet op een vitale kern met bijbehorende horeca. De horeca en recreatie in het buitengebied trekt echter over het algemeen een ander type bezoeker aan, waaronder zelfs een groot gedeelte van buiten de gemeente Dongen. Wij zien onze ontwikkelingen daarom ook niet als roofbouw plegen op de horeca en recreatie in het centrum, maar zelfs een mooie aanvulling op de

mogelijkheden in het centrum. Juist ook omdat wij geen parkeer-, verkeer- of geluidsoverlast veroorzaken in de bebouwde kom.
Ook begrijpen wij dat de gemeente beleid moet voeren, dat er duidelijke kaders nodig zijn en dat niet iedere bestaande situatie zomaar gelegaliseerd kan worden. Maar het buitengebied bestaat uit stuk voor stuk unieke locaties, met ieder hun eigen geschiedenis, investeringen, omgeving en maatschappelijke betekenis. Wij vragen dan ook niet om een vrijbrief. Wij vragen om een serieus gesprek. Immers moet de gemeente rekening houden met de bestaande situatie en niet andersom. Als dit wel gebeurt in de kern maar niet in het buitengebied, valt er ook niet te spreken over een eerlijk speelveld.

Om dit als gemeenteraad te ondersteunen vragen wij jullie om concreet het volgende uit te spreken:
1. Geef horecaondernemers in het buitengebied perspectief.
Spreek uit dat horeca die aantoonbaar een bijdrage leveren aan Dongen niet alleen geconfronteerd mogen worden met handhaving, maar dat er daadwerkelijk moet worden gekeken naar een toekomstbestendige oplossing voor hun locatie.

2. Maak maatwerk het uitgangspunt.
Spreek uit dat iedere locatie, zonder vooroordelen, op zijn eigen unieke waarde moet kunnen worden beoordeeld. Niet iedere situatie past in één algemene regel. Waar een initiatief ruimtelijk en maatschappelijk inpasbaar is, moet serieus worden onderzocht of legalisatie of een andere passende maatregel mogelijk is.

3. Zorg dat ondernemers daadwerkelijk aan tafel komen.
Vraag het college om niet alleen informatie aan ondernemers te verstrekken, maar daadwerkelijk met hen het gesprek aan te gaan over hun situatie, hun toekomst en mogelijke oplossingen. Een gesprek waarin beide partijen kunnen luisteren, argumenten kunnen uitwisselen en naar oplossingen kunnen zoeken. Als er geen ruimte is om naar ons te luisteren, kan het nooit een eerlijk en gelijkwaardig gesprek zijn.

4. Laat de gemeenteraad zelf de kaders bepalen.
Laat u niet uitsluitend leiden door een collegevoorstel. De gemeenteraad is er om de politieke keuzes te maken. Spreek daarom duidelijk uit welke ruimte u deze horecaondernemers in het buitengebied wilt bieden en welk perspectief u hen wilt geven.

5. Beoordeel eerst de mogelijkheden voordat handhaving wordt ingezet.
Wanneer een bestaande situatie niet binnen huidig beleid past, moet eerst serieus worden onderzocht of aanpassing, legalisatie of maatwerk mogelijk is voordat uitsluitend wordt ingezet op beëindiging van de situatie.

6. Ga met ons in gesprek over de toekomst van het buitengebied.
Kom niet alleen wanneer de gemeente problemen ziet, maar juist vooraf. Wij willen graag samen met de gemeente kijken hoe ondernemerschap, leefbaarheid, recreatie en een aantrekkelijk buitengebied elkaar kunnen versterken.
Wij vragen u hiermee niet om alle regels lukraak overboord te gooien. Wij vragen u om ruimte te creëren binnen die regels en waar nodig de regels tegen het licht te houden.
Want als het beleid ertoe leidt dat ondernemers die willen investeren in Dongen geen toekomstperspectief meer hebben, dan is het misschien tijd om niet alleen naar de ondernemer te kijken, maar ook naar het beleid zelf.

Samenvattend:
Gemeenteraad, spreek u uit!
Spreek uit dat ook horeca in het buitengebied perspectief verdienen. Spreek uit dat maatwerk mogelijk moet zijn. En spreek uit dat er daadwerkelijk met ons ondernemers wordt gesproken voordat er besluiten over onze toekomst worden genomen.
Wij willen geen strijd met de gemeente. Wij willen aan tafel zitten. Niet om te horen wat er al besloten is, maar om samen te onderzoeken wat er wél mogelijk is. In Dongen deden we dingen immers samen.